

[K. B. Andersen.]

status som højere læreanstalt. Forslaget udvider også på to væsentlige punkter bestemmelserne i 1954-loven, idet det udtrykkelig fastslås, at det også er en del af lærerhøjskolens opgave at give videregående undervisning til seminariernes lærere og at udvikle og nyttiggøre den videnskabelige forskning med særligt henblik på skolens tarv. Der er nøje sammenhæng mellem disse forskellige opgaver. De er i virkeligheden tre sider af samme sag, hvis man kan bruge det udtryk. Der kan nemlig ikke videreuddannes lærere med henblik på deres ganske daglige arbejde i folkeskolen, hvis der ikke samtidig foregår en omfattende forskning af pædagogisk art.

I en redegørelse i dagbladet Aktuelt i september i fjor udtrykte lærerhøjskolens rektor, Ernst Larsen, det således — jeg beder om tilladelse til to korte citater —:

„Man gør sig i almindelighed alt for beskedne forestillinger om, hvor megen viden om børnene og om emnerne det er nødvendigt at være i besiddelse af for at kunne undervise godt. I denne henseende er udviklingen i Danmark forsinket i forhold til udviklingen i andre lande, også vore nordiske nabolande.“

Senere i samme redegørelse hedder det:

„For at arbejdet med en gennemgribende revision af undervisningen på de første trin skal kunne lykkes, er det nødvendigt med indgående studier og forskning på netop dette område. Det må erkendes, at vi har været blandt de første, der har fået en lærerhøjskole, men denne er nu målt med mange andre pædagogiske institutter ved at blive sejlet agterud. Lærerhøjskolen har derfor blandt sine forslag også planer om et fagligt-pædagogisk studium sigtende på didaktiske og metodiske undersøgelser af problemerne inden for folkeskolens forskellige fag.“

Hvad seminarielærerne angår, er det selvfølgelig ikke meningen, at lærerhøjskolen skal overtage den del af deres faglige uddannelse, der hidtil på udmærket vis er varetaget af vore universiteter. Også her gælder det den videreuddannelse, der først og fremmest må tage sigte på pædagogiske emner. Der er jo ikke nogen form for

egentlig seminarielæreruddannelse her i landet. Derfor har vi seminarielærere med akademisk uddannelse af forskellig art: cand. mag. er, teologer, polit. er og jurister, ligesom vi har seminarielærere med læreruddannelse, men om dem alle gælder det, at de har et behov for videre skoling, som naturligt må samle sig om lærerhøjskolen.

Må jeg i denne sammenhæng stille den højtærede minister et spørgsmål. Ifølge seminarieloven af 1954 skal lærere, der ønsker ansættelse ved et statsseminarium, foruden at have den i øvrigt fornødne kundskabsmæssige og pædagogiske uddannelse have bestået en prøve i pædagogik og undervisningsfærdighed, ved hvilken de skal godtgøre, at de har øvelse i undervisning af både voksne og børn. Her peges klart på behovet for en videreuddannelse ud over den rent faglige baggrund. Sådanne krav stilles ikke til lærere ved de private seminarier, der dog stadig er de fleste. Derfor vil jeg gerne spørge: hvilke krav med hensyn til pædagogisk kunnen og undervisningsfærdighed stilles i dag til lærerne ved de private seminarier? Det kan ikke være rigtigt, at der ikke ved de private seminarier stilles de samme krav til lærerne som ved statsseminarierne. Det er et spørgsmål, der er af en vis interesse i forbindelse med seminarielærernes videreuddannelse.

Man kan så spørge, om de opgaver, der henlægges til lærerhøjskolen, ikke kunne varetages af vore universiteter, om der ikke bliver tale om en vis overlappning. Jeg spørger ikke på egne vegne, for det er min bestemte opfattelse, at de opgaver, der her er tale om, kræver deres egen institution.

Vore universiteter har jo nu engang ret snævre rammer for, hvem de modtager, og hvilken uddannelse de giver ud over den mere traditionelle, og det fører naturligvis til knopskydninger, som der f. eks. er tale om her i forbindelse med lærerhøjskolen. Folkeskolens lærere har jo ikke i almindelighed adgang til universiteterne, og rent faktisk har universiteterne ikke hidtil taget spørgsmålet om lærernes videreuddannelse op på en sådan måde, at det var overflødigt at foretage den udbygning af lærerhøjskolen, der her stilles forslag om. Dermed være ikke sagt, at universiteterne ikke på mange måder har haft stor betydning for den pædagogiske udvikling herhjemme, men